A.° 1854. N.° 108.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Zondag en Maandag den 7 en 8 Mei.

BUITENLAND.

LONDEN den 4 mei.

H. M. hield gisteren lévé op het paleis van St. James, waar zeer vele aanzienlijken tegenwoordig waren. Zij droeg bij deze gelegenheid eene sleep van gouden stof, met witte blonde gegarneerd, een onderkleed van wit satijn, insgelijks met witte blonde en linten, en eene diadeem van diamanten.

Aanstaanden maandag wordt op het paleis van Buckingham een groot vocaal en instrumentaal concert gegeven, tot bijwoning waarvan de Koningin al de Ministers en buitenlandsche Gezanten, benevens vele Engelsche aanzienlijken heeft doen uitnoodigen.

— Het Lagerhuis beraadslaagde gisteren over de vroeger medegedeelde motie van den heer *Berwyer*, tot het maken van wijziging in de wetgeving ten opzigte der aanklagt wegens overspel. De voorsteller ontwikkelde op nieuw waarom hij wenschte dat, in stede van geldelijke schadevergoeding aan de beleedigde partij, eene boete ten behoeve der Kroon, bij wijze van straf voor de overtreding, zal worden betaald, en verder dat de aangeklaagde vrouw de vrijheid zal verleend worden zich in regten te verdedigen. Nadat verscheiden leden en ook de Procureur-Generaal zich tegen de tweede lezing verzet hadden, is de motie met 121 tegen 49 stemmen verworpen.

Gelijk lot onderging vervolgens de motie van den heer *Pellatt*, wiens ingediend wetsontwerp ten doel had het afleggen van den eed door eene eenvoudige plegtige verklaring te doen vervangen, in geval zij welke tot het afleggen van eenen eed geroepen waren daartegen gemoedelijke bezwaren hadden; 136 leden verklaarden zich tegen, slechts 37 vóór de tweede lezing.

— Blijkens de heden morgen gedrukte supplementaire begrooting, bedraagt de vereischte som der uitgaven voor de marine gedurende het tegenwoordig finantieel jaar, behalve de reeds door het Parlement ten gevolge van den oorlog met Rusland toegestane sommen, 4,553,731 ponden sterling, namelijk 1,457,031 ponden voor directe maritieme uitgaven en 3,096,700 ponden in verband met het leger en de artillerie. Tot de eerste dier afdeelingen behooren 461,000 ponden sterling voor soldij aan matrozen en zeesoldaten, 200,000 ponden sterling voor victualie en 679,000 voor materialen tot het bouwen en herstellen van schepen. Van de uitgaven in verband met de landmagt zijn 2,610,200 ponden sterling voor scheepsvrachten en het transporteren van troepen bestemd.

Bovendien zal de som van 300,000 ponden sterling, tot vermeerdering van het leger met 14,799 man, aangevraagd worden.

— Het getal der ongelukkigen, die door het zinken van het naar Baltimore bestemd Bremerschip *Favorite* in het Kanaal, op den 28sten laatstl., hun graf in de golven gevonden hebben, bedraagt 201, namelijk 8 man der equipage en 193 landverhuizers. De *Hesper*, met welke dat schip in aanzeiling geraakt was, heeft vrij belangrijke schade geleden.

— Het nieuws der overwinning, welke *Omer*-pacha, tusschen Silistria en Rassova, op de Russen onder den generaal *Luders* behaald zou hebben, wordt hier door velen nog sterk betwijfeld.

— Een der dagbladen deelt den brief van een korporaal bij het Engelsche expeditieleger in Turkije aan zijnen vader in Engeland mede, welke brief den 15 april uit Gallipoli geschreven en wel niet van groot of algemeen belang is, maar toch eenige aardige bijzonderheden behelst. De landstreek werwaarts de jonge soldaat binnen zes dagen van Malta werd overgebragt is, zegt hij, boven alle beschrijving schoon. Al het werk dat paarden in Engeland doen wordt er door stieren en ossen verrigt. Ossen- en schapenvleesch is er zeer goedkoop. Men koopt een goed schaap voor twee Engelsche schellingen of iets meer. De officieren gingen dagelijks op de jagt en bragten vrij wat wild mede. De Engelsche en Fransche soldaten verkeeren op de broederlijkste wijze met elkander. Turksche troepen lagen niet in dezelfde plaats met die der verbondene Mogendheden, maar op eenigen afstand. De Turksche recrutering werd zeer streng voortgezet; wanneer iemand twee zonen en eene dochter heeft worden de zonen hem ontnomen en in den oorlog gezonden, en ieder die slechts in staat is een geweer te dragen wordt gewapend.

— Uit Lissabon loopen de berigten tot 29 laatstleden. HH. MM. waren, zeer voldaan over hunne ontvangst door de bevolking, van hun bezoek te Santarem teruggekeerd. De commissie uit de Kamer der Gedeputeerden heeft een rapport uitgebragt, hetwelk over het algemeen gunstig voor de aanneming van het budget luidt, alsmede voor de invoering der nieuwe munt en de regeling der verhouding tusschen den gouden en zilveren standaard.

PARIJS den 5 mei.

De *Moniteur* deelt een Keizerlijk besluit mede, op voorstel van den maarschalk *Vaillant*, den minister van oorlog, genomen, waarbij de Keizerlijke garde hersteld wordt. De voornaamste bepalingen van dit besluit luiden aldus: De Keizerlijke garde vormt eene divisie, onder het opperbevel van den generaal *Regnault de Saint-Jean d'Angely*. Deze divisie is zamengesteld uit twee brigades infanterie, eene brigade kavalerie, een regement gendarmes, een regement artillerie en eene compagnie der genie. De eerste brigade infanterie wordt aangevoerd door den generaal *Mellinet;* zij bevat twee regementen grenadiers. De tweede brigade infanterie is geplaatst onder het opperbevel van den generaal *Ulrich;* zij is zamengesteld uit twee regementen voltigeurs. De brigade kavalerie bevat twee regementen kurassiers en het regement guides; zij staat onder het bevel van den generaal *Lannes de Montebello*. De kolonel *Vaudrimey-Davoust* is benoemd tot chef van den staf der Keizerlijke garde.

Behalve deze garde is nog eene keurbende kavalerie opgerigt, bijzonder bestemd tot lijfwacht des Keizers en voor de dienst van het paleis. Dit korps zal den naam voeren van *eskadron der honderd gardes te paard*, en onder het opperbevel staan van den luitenant-kolonel *Lepic*.

— Het officiële dagblad deelt heden uittreksels mede uit mandementen van verschillende prelaten van Frankrijk, waarbij de zegen Gods wordt ingeroepen voor het goed geluk der Fransche wapenen in den Oosterschen oorlog.

— In de belangrijke *Souvenirs* van den heer *Villemain* vindt men onderanderen de beginselen ontwikkeld, door keizer *Napoleon I* tot grondslag van zijnen veldtogt in 1812 gelegd. Daaruit blijkt dat hij voornemens was, met tweeduizend vuurmonden en vijfmaal honderdduizend man, keizer *Alexander* Moskou te ontnemen en hem naar Azië terug te drijven, en dat hij Polen wel in beweging wilde brengen, maar geenszins dat Land zijne onafhankelijkheid hergeven; „want, zeide *Napoleon*, ik acht de Polen in het oorlogsveld, het is een moedig volk, maar van hunne beraadslagende vergaderingen, hunne landdagen, waar zij met uitgetogen sabels te paard zitten, wil ik niets weten. Terwijl ik den oorlog aanwend om de onafhankelijkheid van het Westen te verzekeren, moet ik zorg dragen dat hij niet aanwakkert wat ik door vroegere oorlogen onderdrukt heb, den geest der revolutionaire vrijheid."

— In tegenwoordigheid eener groote menigte heeft woensdag ll. in het bassin van het Palais-Royal eene vreemde proefneming plaats gehad. Eene glazen bol, met zeker vocht gevuld, werd in het bassin geworpen en daarna stuk geslagen, waarop het in de bol vervatte vocht vlam vatte, terwijl het zich over het water verspreidde, en met eene groote vlam en een dikken rook gedurende 56 seconden bleef branden. Dit resultaat was verkregen door de vermenging van verschillende chemische producten; het vocht is niet kostbaar en vat terstond vuur wanneer het met water in aanraking komt, gelijk de proefneming heeft bewezen. Ll. woensdag was reeds eene dergelijke proeve op de Seine genomen, welke mede volkomen was geslaagd. Men belooft zich van deze uitvinding goede diensten in den oorlog tegen Rusland.

— Alle schepen der Fransche Oostzee-vloot, drie alleen uitgezonderd, hebben Duins den 3 dezer verlaten. De drie achtergebleven schepen zijn de *Tage* en de *Jemmapes*, welke ten gevolge der botsing gerepareerd moeten worden, en de *Andromaque*, dat zich eerst in den morgen van den 3den bij het eskader had gevoegd.

— Brieven uit Athene van den 21sten ll. melden dat de Engelsche koopvaardijbrik *Harriet* op de kust van het eiland Andros is gevonden; er werd niemand aan boord aangetroffen, doch men ontwaarde de sporen dat een groot bloedbad had plaats gegrepen. Men vermoedde dat het schip aan Grieksche zeeroovers in handen was gevallen, en twee stoomschepen waren uitgezonden om deze op te sporen.

— Eene alhier ontvangen depêche uit Athene van den 28sten ll. luidt dus: „Prins *Napoleon*, die den 25sten te Syra is aangekomen, is een uur later van daar weder vertrokken, zich naar Konstantinopel begevende. De heer *Soutzo*, secretaris der legatie van Griekenland in Rusland, heeft 200,000 francs uit St. Petersburg aangebragt. Men verwacht 500,000 francs uit Bucharest. In Rusland zijn inschrijvingen geopend. Men zegt dat de *Minerva*, welke met krijgsbehoeften beladen was, door een Engelsch schip is opgebragt."

PARIJS den 6 mei.

De *Moniteur* bevat het officiële rapport van den admiraal *Hamelin*, betreffende het bombardement van Odessa. Het bevat hoofdzakelijk de volgende bijzonderheden: Drie Fransche en vijf Engelsche fregatten hadden zich voor Odessa geposteerd, en op 22 april, ten 6 ure 30 min. des morgens, werd het bombardement door vier fregatten aangevangen. Van het havenhoofd werd dit vuur met levendigheid door de batterijen beantwoord. Ten 10 ure openden ook de andere vier fregatten hun vuur en het gevecht werd toen algemeen en duurde onafgebroken voort tot 5 ure des namiddags. Het vuur bereikte toen het havenhoofd; het buskruid-magazijn vloog in de lucht en vijftien schepen zonken, na insgelijks in brand te zijn gevlogen. Al de marine-etablissementen zijn in brand geschoten, of ten minste zwaar beschadigd. De stad zelve, de handelshaven en de schepen van onderscheidene vreemde Natiën zijn gespaard gebleven, en eenige schepen, waaronder ook twee Fransche, hebben te midden der heerschende wanorde de haven kunnen verlaten.

— Te Marseille zijn berigten uit Konstantinopel ontvangen, loopende tot 25 april. Zij brengen de tijding aan, dat Perzië bepaaldelijk zijne betrekkingen met Rusland afgebroken en 50,000 man naar de grenzen gezonden heeft. — Den 2 dezer hebben tien stoombooten te Algiers troepen aan boord genomen, bestemd naar Turkije.

— Gisteren is te Toulon een korps marine-infanterie ingescheept, bestemd naar Griekenland, ten einde aldaar de Fransche onderdanen te beschermen. (*A. H.*)

KEULEN den 5 mei.

Woensdag namiddag omstreeks vijf ure had men te Elberfeldt een vrij zwaar onweder, hetwelk zich inzonderheid door den sterken hagel, die den slagregen opvolgde, en door de ongemeene grootte en zonderlinge, deels kegelvormige gedaante der hagelsteenen onderscheidde.

— Men zegt dat keizer *Nicolaas* voor eene waarde van 700,000 francs naar Parijs heeft overgemaakt, tot dekking van Ruslands aandeel in de vervallende rente der door de beschermende Mogendheden gewaarborgde Grieksche leening.

— Te Weenen spreekt men van eene voorgenomene huwelijksverbindtenis tusschen den aartshertog *Ferdinand Maximiliaan*, jongeren broeder des Keizers, en in 1832 geboren, met prinses *Helena* van Beijeren, oudste zuster der Keizerin, die in 1834 geboren is.

— Vorst *Paskewitsch* heeft alle Oostenrijksche schepen welke binnen de haven van Sulina liggen het uitvoeren van granen toegestaan. Naardien echter de Sulinamonding onbevaarbaar gemaakt is, zullen die schepen de Kiliamonding moeten uitloopen.

De Russen hebben, naar gezegd wordt, alvorens Krajowa te verlaten, den brand in die stad gestoken, zoodat de Turken, bij hunne komst aldaar, niets dan puinhoopen gevonden hebben. Dit berigt vereischt echter, gelijk zoo vele andere van het oorlogstooneel, bevestiging.

Volgens berigten uit Odessa van 26 april, was alles daar toen weder rustig en hadden de Fransche en Engelsche schepen de reede verlaten. De stad zelve zou bij het bombardement niet veel geleden hebben, alleen eenige huizen van de quarantaineinhaven waren in de asch gelegd. Onder de in de haven vernielde negen schepen zijn drie Duitsche, de overige waren Russische, Engelsche en Fransche. Andere berigten zeggen daarentegen dat uitsluitend Russische koopvaardijschepen door de vijandelijke kogels getroffen zijn. Over het algemeen blijven de mededeelingen wegens het bombardement van Odessa nog zeer tegenstrijdig en onzeker.

— Rijnhoogte te Keulen den 4 dezer 8 voet 8½ duim Keulsch peil (8 voet 6 duim Rijnlandsch).

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 5 mei.

Bij Koninklijk besluit van den 4 dezer is aan den heer *S. Braaksma*, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend als ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Hallum, behoudens aanspraak op pensioen, terwijl in zijne plaats is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Hallum de heer *U.* baron *thoe Schwartzenberg en Hohenlandsberg*, thans surnumerair bij 's Rijks belastingen te Leeuwarden.

— De *Staats-Courant* bevat heden een Koninklijk besluit van den 3 april jl., waarbij aan de heeren *J. A. A. Fransen van de Putte*, mr. *M. P. Blaaubeen* en *F. S. A. Knitel*, allen te Goes woonachtig, bewilliging verleend wordt tot oprigting eener *Goesche Maatschappij voor Stoom- en Zeilvaart*, op den voet als bij de notariële acte is overeengekomen.

— De algemeene vergadering van de Nederl. vereeniging tot afschaffing van sterken drank zal, naar men thans uit den *Volksvriend* verneemt, dit jaar worden gehouden te Zwolle, en wel op woensdag en donderdag den 5 en 6 julij.

— Het Koninklijk scherpschuttersgilde *Oefening en Vermaak* alhier is voornemens den 3 junij a. s. een wedstrijd te doen houden met de buks naar de schijf, op de gewone oefenplaats in het duin. Het heeft, tot deelneming aan dien wedstrijd, vijf schutters van elk ander gilde of genootschap uitgenoodigd. Door het gilde zullen vier prijzen worden uitgeloofd, waarvan de eerste, bestaande in een zilveren beker, bestemd is voor het genootschap, dat, door vijf leden vertegenwoordigd, de meeste punten zal hebben behaald; genootschappen, door minder dan gezegd getal vertegenwoordigd zijnde, zullen alleen naar de overige prijzen kunnen dingen; zullende echter door geen der leden van *Oefening en Vermaak* naar de door het gilde uitgeloofde prijzen worden medegedongen. Na afloop van den wedstrijd zal een vriendschappelijke maaltijd worden gehouden. Den 2 junij, des avonds, zal men zich in het lokaal van het Zuidhollandsche koffijhuis vereenigen, om alle noodige afspraken te maken, ook over de wijze om zich den volgenden morgen naar de gewone oefenplaats te begeven. Men verneemt, dat reeds de volgende schuttersgilden hebben kenbaar gemaakt, dat zij aan dezen wedstrijd zullen deelnemen, als: 2 van Amsterdam en 2 van Utrecht en voorts die van Arnhem, Delft, 's Bosch, Heusden, Haarlem en 's Hage (Klein Hubert). Men verwacht dat het getal leden, dat van alle deelen des Lands zal komen, meer dan 100 zal bedragen. Het is te hopen dat deze wedstrijd, even als elders, van de zijde der overheden eene gewenschte ondersteuning zal ondervinden.

— Ingevolge art. 100 der kieswet is de gewone tijd der verkiezing van de leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal de tweede dingsdag van de maand junij (zijnde dit jaar dingsdag den 13 junij aanstaande). De leden die dit jaar aftreden zijn de volgende:

Hoofd-kiesdistricten.	Namen der leden.
Zuidhorn,	*G. Reinders.*
Appingadam,	*J. F. Zijlker.*
Assen,	mr. *P. van der Veen.*
Leeuwarden,	mr. *J. Bieruma Oosting.*
Sneek,	mr. *C. Sleeswijk Vening.*
Dokkum,	*J. T. ter Bruggen Hugenholtz.*
Zwolle,	mr. *G. Groen van Prinsterer.*
Almelo,	mr. *M. J. de Man.*
Zutphen,	mr. *J. J. L. van der Brugghen.*
Arnhem,	mr. *Æ.* baron *Mackay.*
Nijmegen,	jonkh. *J. A. C. A. van Nispen van Sevenaer.*
Tiel,	mr. *J. M. de Kempenaer.*
Amersfoort,	jonkh. mr. *W. L. F. C.* ridder *van Rappard.*
Utrecht,	jonkh. mr. *H. A. M. van Asch van Wijck.*
Hoorn,	jonkh. mr. *D. van Akerlaken.*
Alkmaar,	*J. J. Rochussen.*
Haarlem,	mr. *J. Heemskerk*, Bz.n
Amsterdam,	*S. R. van Franck.*
„	prof. *J. Bosscha.*
„	*G.* graaf *Schimmelpenninck.*
Leyden,	*P. H.* baron *Taets van Amerongen tot Natewisch.*
Gouda,	*M. A. F. H. Hoffman.*
Delft,	mr. *W. Wintgens.*
Rotterdam,	*J. C. Baud.*
's Gravenhage,	*J. C. Rijk* (overleden).
Dordrecht,	mr. *P. A. Sander.*
Middelburg,	mr. *J. J. Slicher van Domburg.*
Zierikzee,	jonkh. mr. *J. F. Schuurbeque Boeije.*
Breda,	mr. *K. A. Meeussen.*
Tilburg,	mr. *F. J. Jespers.*
Eindhoven,	*J. F. van der Heyde.*
Maastricht,	mr. *P. F. E. van Wintershoven.*
Roermond,	mr. *P. L. de Lom de Berg.*
's Bosch,	mr. *J. L. A. Luyben.*

's GRAVENHAGE den 6 mei.

Heden heeft de plegtige ter aarde bestelling van den zoo algemeen betreurden vice-admiraal *J. C. Rijk*, op de nabij deze stad gelegen begraafplaats *Eik en Duinen*, plaats gehad.

Reeds geruimen tijd vóór de aankomst van den trein was eene groote menigte van allen rang en stand op de begraafplaats vereenigd. Achter het lijk volgden, het zij dadelijk van des overledenen woning, het zij nabij het kerkhof, waar zij zich vereenigd hadden, de familie, 's Konings opper-ceremoniemeester, de beide adjudanten van Z. K. H. prins *Hendrik*, de hof-maarschalk van Z. K. H. prins *Frederik*, Z. Excell. de Minister van Marine, de oud-ministers *Baud*, *de la Sarraz*, *van Doorn*, *Lucas*, al de zich in de residentie bevindende Marine officieren, ambtenaren van het Departement van Marine enz. Voorts telde men verscheidene commissien uit de verschillende maçonnique betrekkingen, waartoe de overledene behoorde, als: van het hoofdbestuur der hoogere graden, het kapittel, de loge *l'Union Royale*, eene commissie uit de vereeniging van het *Metalen Kruis*, de heer *de Belmont*, zaakgelastigde der Vereenigde Staten bij het Nederlandsche Hof, en vele bijzondere personen. — Toen de trein in de nabijheid van het kerkhof kwam, verzamelden zich de verschillende broeders vrijmetselaren, om het stoffelijk overschot huns medebroeders in ontvang te nemen. Zij schaarden zich rondom de baar, en treffend was dat oogenblik, toen zij die grafwaarts droegen.

Voor het graf aangekomen, vatte de redenaar der loge, de heer *C. G. Withuys*, het woord op, en schetste in korte, maar hartelijke woorden des overledenen groote en uitnemende verdiensten, maar vooral de zoo voortreffelijke hoedanigheden van zijn hart. Hij herinnerde, hoe *Rijk*, even als *de Ruiter*, van gering begonnen, tot den hoogsten rang, en dat alleen door eigen verdiensten, is opgeklommen; hoe hij, aanvankelijk zonder leiding, geëindigd is met door Koningen en Prinsen betreurd te worden. Hij wees vooral ook op zijne milddadigheid; hoe hij hongerenden en dorstigen gelaafd, naakten gekleed had; hoe hij, door zijne zachtaardigheid, menigeen op den goeden weg had teruggebragt. Slechts in den laatsten tijd was het gebleken, dat de overledene één gebrek had, in het oog der wereld, maar dat zoozeer voor hem pleitte, namelijk dat hij te goedhartig was. De spreker gaf de verwachting te kennen, dat spoedig eene gedenkzuil op het graf van dezen waardigen man zou worden opgerigt, en wanneer daarop zijne verdiensten zouden zijn uitgebeiteld, dan zou voorzeker de broederschaar als hare hulde plaatsen, dat hij was een goed en edel mensch.

Vervolgens voerde de heer *P. C. Soury* het woord, namens de vereeniging het *Metalen Kruis*, waarvan de overledene alhier ter stede de oprigter en voorzitter was. Ook hij gaf de deelneming te kennen van zoo vele vrienden, die den overledene met weedom nastaarden, en hield zich overtuigd dat zijn verscheiden voorzeker niet was dan een overgang tot een beter, zalig leven.

Diep getroffen waren alle aanwezigen, maar vooral de betrekkingen van den overledene, en met droefheid des harten verliet men deze laatste rustplaats.

De heer *Rijk* is niet, zoo als in ons vorig berigt hem aangaande gezegd was, te Rotterdam, maar te Amsterdam geboren, doch in zijne vroegste kindsheid met zijne ouders naar Rotterdam gekomen.

— Met genoegen zal men zeker vernemen, dat de zoo begaafde eerste zangeres van den Koninklijken Franschen schouwburg alhier, mad.lle *Geismar*, aan het verlangen, haar zoo vereerend te kennen gegeven, om deze residentie niet te verlaten, heeft toegegeven en ook voor het volgend saizoen aan den schouwburg verbonden zal blijven, waarvan zij een wezenlijk sieraad mag geheeten worden.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal maandag den 8 dezer bestaan uit *Une mauvaise nuit est bientôt passée*, *Le Maitre de chapelle* en *Le chevalier de Grignon*.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van zaturdag 6 mei.*

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet, vóór het reces aangevangen, over de oprigting van bijzondere scholen der 1ste klasse.

De heer *Elout van Soeterwoude* wenscht te beproeven de questie van vertrouwen, waarop de Minister in de vroegere zitting wees, van de regtskundige en staatkundige zijde af te scheiden. Er is hier geen sprake van gemis of gebrek aan vertrouwen, maar alleen van stelsel tegenover stelsel, dat nu niet eerst, maar reeds sedert 1838 door hem en zijne vrienden zelfs met warmte werd voorgestaan. Hij gaat op den voorgrond na het stelsel der wet van 1806, die tot bevordering van het onderwijs strekt. Het is gelukt dat stelsel eindelijk te doen aannemen. Men erkent over het algemeen, dat de wet van 1806 de oprigting van bijzondere scholen toelaat, aan welke eene ruime mate van onafhankelijkheid wordt toegekend. Ter handhaving van dit deel der wet is art. 21 geschreven, houdende: „ De Raadpensionaris stelt vast alle zoodanige nadere reglementen, verordeningen en instructien, als ter geregelde en krachtdadige invoering dezer wet in het bijzonder, en ter bevordering van het lager schoolwezen en onderwijs in het algemeen, dienstig en noodig zullen worden geoordeeld. En worden hiermede alle plakkaten, statuten, ordonnantien, keuren of reglementen, binnen deze Republiek op het schoolwezen geëmaneerd, en alle schoolverordeningen, hoe ook genaamd, ook speciaal de publicatie van 29 julij 1803, benevens alle daaruit voortgesproten algemeene en bijzondere verordeningen en schoolreglementen, onder welken naam ook, afgeschaft en buiten effect gesteld op zoodanig tijdstip, als, ten gevolge van het volledig in werking brengen dezer wet, door den Raadpensionaris aan den volke zal worden bekend gemaakt," en art. 32 van het reglement A bepaalde dat de Raadpensionaris aan zich behield om het reglement zoodanig te interpreteren, te altereren en te ampliëren als in tijd en wijle nuttig en noodzakelijk zal worden geoordeeld. Op dien grond is verschenen het besluit van 1842. Hij somt op wat hij en zijne vrienden sedert lang hebben gedaan, om de autoriteiten te bewegen de toelating van bijzondere scholen met onbekrompenheid te verleenen. Met het oog op art. 194 der Grondwet moet dus het tegenwoordig Bewind met mildheid en onbekrompenheid die toelating ook veroorloven. De circulaire van den minister *Thorbecke* van 1849 was eene wijze regeringsdaad, die goede vruchten heeft gedragen. Maar acht het tegenwoordig Ministerie zich aan wettelijke vormen gebonden; meent het dat dit onderwerp niet bij circulaire mag worden geregeld, dan mag deze toestand niet blijven voortduren; dan moet er bij de wet daarin worden voorzien en mag men de regeling dezer zaak niet verschuiven tot de toekomst. Laat het Ministerie dan eene partiële wet aanbieden tot uitbreiding van art. 12 der wet van 1806. Zoodanige wet maakt geen inbreuk op de bestaande wetgeving en loopt ook niet vooruit op de gewenschte algemeene regeling. Hij hoopt dat het Ministerie die aanbieding zal toezeggen.

De heer *Thorbecke* herinnert dat hij bij gelegenheid der behandeling van het adres van Uithuizen, waarover de beraadslagingen nu worden voortgezet, meerdere vrijheid heeft verlangd dan het Ministerie schijnt te willen geven. Hij is een vriend van vrijheid, van een krachtig en algemeen Gouvernement, dat in een werkzaam toezigt een waarborg schenkt voor de uitvoering van de wetten van den Staat. In zoo ver is hij een voorstander van centralisatie. Het is niet zonder eenige voldoening, dat hij thans ziet, dat de centralisatie nu ook verlangd wordt door hen, die vroeger daarvan een wapen maakten tegen het vorig Gouvernement. Die centralisatie van het Gouvernement moet zich echter niet zoo ver uitstrekken, dat het alle magt aan zich trekke, maar dat de regten verzekerd worden, die de wet verleent, en het zorg drage dat ze behoorlijk worden uitgevoerd. Nu is de vraag: wat veroorlooft de bestaande wet van 1806? Spreker zal zich uitsluitend aan die wet houden. Hij zal niet spreken van hetgeen het tegenwoordig Gouvernement zou veroorloven, buiten de magt die de Koning uit de provinciale en gemeentewetten ontleenen kan. Hij zal den vragen: welke magt heeft de Koning uit de wet van 1806 tot verzekering der centrale magt? Op den voorgrond stelt hij, hoe hij die wet van 1806 beschouwt. Zij organiseert min of meer naauwkeurig twee punten: *a*, de instelling der schoolopzieners, en *b*, de voorwaarden, waaraan de onderwijzers der lagere scholen moeten voldoen. Voor het overige organiseert zij niet, maar is het eene wet van beginselen in dien zin, dat hare werking afhankelijk gemaakt wordt van nader te stellen regels. Hare hoofdgedachte is de bevordering van het lager onderwijs te maken tot een algemeen nationaal belang en te verzekeren een der gewigtigste vruchten der groote Staatsverandering van het begin der vorige eeuw. Daarna komt de spreker tot het onderzoek der vraag, die zijns inziens hier alles beheerscht: Wat kon namelijk de Raadpensionaris volgens de wet van 1806 doen. Volgens eene traditionnele uitlegging, die de spreker toeschijnt eenzijdig en bekrompen te zijn, en die in de vorige Zitting ook door den Minister werd omhelsd, is de taak van het algemeen Gouvernement al zeer gering, ja nietig. Hoe is men tot die uitlegging gekomen? Hij merkt echter op, dat er hier alleen sprake is van uitlegging, geenszins van beschuldiging. Die uitlegging berust naar zijne meening hierop, dat men uitsluitend is blijven hangen aan de letter van art. 12 der wet, houdende, dat geene lagere school ergens, onder welken naam ook, zal mogen bestaan of opgerigt worden, zonder uitdrukkelijke vergunning van het departementaal, landschap- of gemeentebestuur, na voorafgevraagde inlichting en bedenkingen van den schoolopziener van het district, of de plaatselijke school-commissie. En men heeft dit artikel in verband gebragt met het slotgedeelte van art. 2, waarin aan de departementale besturen de zorg wordt opgedragen, dat door eene onbepaalde toelating van scholen of onderwijzers, vooral ten platten lande, derzelver aantal niet te zeer vermeerdere. Daardoor nu heeft men, naar hij oordeelt, het stelsel der wet niet behoorlijk in aanmerking genomen; art. 2 toch spreekt niet van lagere scholen, maar ten anderen gelooft hij, dat art. 12 in verband met art. 2 de zorg en de tusschenkomst van het algemeen bestuur geenszins uitsluit. Hij beweert het tegendeel, op grond: *a*, van den inhoud van art. 12; *b*, ten gevolge van het verband van art. 12 met andere artikelen, en *c*, naar aanleiding van nog andere bepalingen der geheele wet. Uit alles blijkt het regt van den Raadpensionaris om tusschen beide te komen, en te beslissen. Vooral is al. 1 van art. 2 opmerkelijk, waarbij aan de departementale besturen de zorg wordt opgedragen, dat alom zoo veel mogelijk binnen hun departement gelegenheid voorhanden zij, om de jeugd behoorlijk onderwijs te doen erlangen. Welnu als de departementale besturen weigerachtig zijn, voldoen zij dan aan hun pligt? Neen. En welke is dan de pligt van het algemeen Gouvernement? Dat zegt de hoofdgedachte van de wet: de bevordering van het onderwijs als één nationaal belang. Dat zegt de aard der zaak, want het is eene algemeene wet, die uitvoering vordert. En dat zegt art. 1 der wet zelve, waarbij het oppertoezigt over het lager onderwijs aan den Raadpensionaris, of aan den secretaris van Staat voor de binnenlandsche zaken, namens dezelve is opgedragen. De spreker heeft zich niet voorgesteld, dat dit toezigt alleen zou slaan op *zien*, maar wel op het *handelen*. Daargelaten nu het regt van individuen om scholen op te rigten, in den geest der wet van 1806: te zorgen voor de bevordering van het onderwijs. Dit brengt mede, dat het algemeen Gouvernement zorgen moet, bij nalatigheid van het departementaal bestuur, of bij verschil tusschen besturen. Het Gouvernement heeft ook de bevoegdheid, naar aanleiding van art. 21, die tusschenkomst te regelen. De uitoefening van het toezigt is pligt van het Gouvernement, zoo lang deze wet bestaat. Daarom meent hij dat de Koning, die zeker kan doen wat volgens de wet van 1806 de Raadpensionaris vermogt, kan en moet toezien, dat er voor de bevordering en het genot van het onderwijs behoorlijke gelegenheid besta, en dat er voor het geven van lager onderwijs zorg gedragen worde als de departementale of gemeentebesturen in de volbrenging van hunnen pligt mogten te kort schieten. Het is op dien grond dat hij gemeend heeft in 1849, het was eene zijner eerste daden, aan Gedeputeerde Staten eene circulaire te moeten rigten van eenvoudigen, niet onbescheiden, niet dreigenden aard, waarbij hij zich bediend heeft van woorden op de wet gegrond, wier heilzame strekking daarbij door hem niet werden miskend.

Vele leden voeren daarop nog het woord en ook de Minister van Binnenlandsche Zaken, waarna met 29 tegen 20 stemmen besloten wordt de discussien te sluiten.

Na de beantwoording der verschillende sprekers, zegt de Minister van Binnenlandsche Zaken nog één punt te moeten behandelen, in hoe verre namelijk de Regering eene partiële wet zal voordragen, om aan den Koning, in dergelijke gevallen als men op het oog heeft, de beslissing te laten. De Minister antwoordt hierop, dat, wanneer aan de Regering niet de verpligting was opgelegd om de zaak van het onderwijs bij algemeene wet te regelen, en als hij niet de verzekering kon geven, dat het ontwerp voor het lager en middelbaar onderwijs zoo verre gevorderd is, dat het binnen eenige dagen aan de beraadslagingen van den Raad van State zal worden onderworpen, hij wel in het denkbeeld eener partiële wet zou kunnen treden; thans echter moet hij verklaren, niet voornemens te zijn zoodanige partiële wet voor te stellen.

Daarop worden achtereenvolgens in omvrage gebragt de verschillende in den loop der beraadslagingen voorgestelde motiën van orde:

1°, die van den heer *Groen van Prinsterer* wordt verworpen met 38 tegen 11 stemmen. Zij luidde dus: De Kamer, — van oordeel zijnde, dat, indien, na weigering van autorisatie voor bijzondere scholen, de eindbeslissing van den Koning niet kan worden gevraagd, onverwijlde wettelijke voorziening in deze leemte der bestaande verordening vereischt wordt, — gaat over tot de orde van den dag.

2°, die van den heer *van Hoëvell* wordt verworpen met 27 tegen 22 stemmen. Zij luidde dus: De Kamer, — van oordeel zijnde, dat, volgens de wet van 1806, de Koning het regt heeft, om in hooger beroep te beslissen over de besluiten der gemeentebesturen en der Provinciale Staten, omtrent het oprigten van bijzondere scholen, — gaat over tot de orde van den dag.

3°, die van den heer *van Goltstein* wordt verworpen met 26 tegen 22 stemmen. Zij luidde dus: De Vergadering, genoegen nemende met de van Regerings wege gegeven verklaringen, gaat over tot de orde van den dag.

De zitting is daarop gescheiden.

ROTTERDAM den 6 mei.

Met groot genoegen zal men voorzeker vernemen dat ook de beroemde dr. *Franz Liszt* te Weimar en de Prins van de Moskowa te Parijs onder de toonkunstenaars, eereleden der maatschappij *tot bevordering der Toonkunst*, geteld worden, die voornemens zijn het groote muziekfeest alhier te komen bijwonen.

— In de zitting van de Arrondissements-Regtbank te Haarlem van gisteren is het getuigenverhoor in de zaak van jhr. *M. Salvador* en den heer *S. Fongers* voortgezet en ten einde gebragt, en zijn de beklaagden ondervraagd; weshalve men in de zitting van heden de voordragt van het requisitoir van het Openbaar Ministerie, en de verdediging der beklaagden en hunne raadslieden te gemoet zag.

— Laatstl. woensdag is aan de Utrechtsche hoogeschool bevorderd tot doctor in de regten de heer *D. van Weel*, van Ooltgensplaat, met theses.

— Ll. woensdag middag woedde te Koevorden en in den omtrek een hevig onweder. Tusschen Emmen en Odoorn zijn drie menschen, die in het land werkzaam waren, door den bliksem getroffen; hoewel niet dood, waren zij een geruimen tijd gevoelloos, en waren hunne ruggen verbrand en aan hunne armen wonden toegebragt; van de twee paarden, welke zij bij zich hadden, is een mede getroffen.

— Dezer dagen is het Hunnebed, gelegen te Gasteren, provincie Drenthe, opgegraven. Onder anderen heeft men gevonden een steenen beitel, eenige urnen, een potje enz. Deze voorwerpen zullen te Assen gedurende het IXde landbouwkundig congres ten toon gesteld worden.

— De waterhoogte te Arnhem was den 5 dezer 1,9 el.

— Krachtens een bevelschrift van den regter van instructie hebben sedert een paar dagen te Brussel, zoowel bij Belgen als bij vreemdelingen, veelvuldige huiszoekingen plaats gehad, met oogmerk een boek in beslag te nemen, *le Pilori* geheeten, waarin op zeer beleedigende wijze wordt gesproken over den Keizer der Franschen en over de personen en beambten van allen rang zijner Regering.

— Volgens een berigt van Zr. Ms. Consul-Generaal te Athene heeft er gedurende 1853 geen invoer van Java-koffij plaats gehad. De krentenoogst wordt slechts op 1/5 van een gewonen geschat. De tabak heeft vrij goede

uitkomsten opgeleverd en is meest naar Engeland verzonden en goed verkocht tot verbruik in Australië. De productie der zijde neemt steeds toe. De zijde wordt meest ruw naar Marseille verzonden; de gesponnen zijde wordt door een uitvoerregt van 6 per cent gedrukt. Van akerdoppen was de oogst slecht: de prijs 12 tot 13 dr. per centenaar. De olijven leverden een goeden oogst op; ook die der granen was redelijk goed en de prijzen zijn zoo hoog niet als in het noorden van Europa geklommen.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 6 Mei.

OVERLEDEN: C. Boeser, weduwenaar van J. Dekkers, 74 j. — H. F. T. van der Zijden, z., 2 m.

BEVALLEN: G. M. de Jong, geb. Schoemaker, d. — C. M. Lourens, geb. van der Wouden, d. — E. A. Tegeler, geb. van Dijk, z. — E. de Wolff, geb. Gerritse, d. — A. C. Haslinghuis, geb. Martens, z. — H. Evelaar, geb. van Beek, d. — C. T. Alers, geb. van der Sprong, z.

ONDERTROUWD: A. J. C. Janssens, weduwen., met J. M. Valkenier, wed. H. van der Ham. — P. Penning, jm., met M. van Dongen, verlaten vrouw van F. H. Kuyl. — F. H. Batenburg, jm., met M. Arbon, jd. — J. P. Strijbos, jm., met A. M. van der Velden, jd. — H. J. Hollander, jm., met C. van Suilekom, jd. — D. A. van Krevelen, jm., met C. Roepman, jd. — P. Kleyn, weduwen., met C. Roud, jd. — H. Klop, jm., met A. M. Metzelaar, jd. — E. K. Walop, jm., met J. C. van Berkel, jd. — J. F. van der Wolf, jm., met J. Schoute, jd. — A. van der Horst, jm., met H. Kunst, jd. — J. Campbell, jm., met C. Dullaart, jd. — J. Lans, jm., met J. Boogaars, jd. — G. H. van Lint, jm., met N. Sink, jd. — L. de Bot, jm., met J. L. van de Wijngaert, jd. — B. van de Wiel, jm., met D. A. Haaks, jd. — J. van Beusekom, jm., met A. C. van Otteren, jd. — F. W. de Regt, jm., met A. van Druten, jd. — J. H. Laffen, jm., met J. F. Roodhuysen, jd. — A. Vergalen, jm., met C. Hoop, jd. — L. Verhoeve, jm., met J. de Gooijer, jd. — J. Schildkamp, jm., met M. Oly, jd. — H. van Toen, jm., met M. Bernot, jd. — C. van Staveren, jm., met M. van Gulik, jd. — D. van der Helm, jm., met M. van Meurs, jd. — C. M. Eykelenboom, jm., met G. Kleyn, jd. — S. Glimmerveen, jm., met E. Jochems, jd. — A. van der Kaaden, jm., met S. Groen, jd.

*** De MILICIENS VERLOFGANGERS, welke voor de Ligting van den jare 1853 ingelijfd zijn bij het 4de Regement Infanterie, en opgeroepen om met den 10 dezer maand onder de wapenen te komen, worden bij deze uitgenoodigd om hunne Verlofpassen ter Secretarie dezer Gemeente af te halen op aanstaanden Maandag den 8 dezer maand, des avonds ten 6 ure.

Zeetijdingen.

HELLEVOETSLUIS 6 mei. Gisteren namiddag uit zee *Ouse*, J. Banks, van Newhaven; *Ida Berendina*, W. L. Hensema, van Boness; *Henry & Dora*, D. Rees, van Newport, en *Susanna Elisabeth*, P. T. Koning, van Nickerie; de wind W. — Heden morgen arriveerde binnen door van Brouwershaven *Doggersbank*, J. M. Jansen, gesleept door de stoomboot *Kinderdijk*. Uit zee *Laetitia*, M. Romano, van Girgenti; *Jessie Easson*, J. Venus, van Newcastle; *Eliza*, J. Martin, van Newport, en *John Watson*, J. Preak, van Middlesbro'. En zeilden in zee *Cornelia Catharina*, K. K. Hagedoorn, naar Newcastle, en *Catharina*, T. Haack, naar Dantzig; de wind Z. W.

BRIELLE 6 mei. Gisteren na posttijd niets gepasseerd. — Heden voor posttijd uit zee *Prins van Oranje* (st.), D. Visser, van Duinkerken, en *Chevy Chase* (st.), J. Hart, van Newcastle. In zee gestoomd *St. Kearan* naar Goole; *Sea Gull* naar Hull; *Giraffe* en *Rhine* naar Londen. En zeilde *Ann Levingston*, J. Sharp, naar Leith; de wind W. Z. W.

MAASSLUIS 6 mei. Heden morgen zeilden *Dankbaarheid*, G. P. Struik, naar Bristol; *Goede Verwachting*, F. F. Lieffijn, naar Harburg; *One*, J. Farrow, naar Sunderland; *Rapid*, A. Eeg, naar Newcastle; *Echo*, T. Mordey, en *Samuel & Sarah*, R. Robinson, beiden naar Sunderland. De eerste is op de Reede terug en de laatste bij den Hoek geankerd; de overigen zijn wel in zee; de wind Z. W.

TEXEL 5 mei. De wind N. N. W. — W. Uit zee *Jantina*, J. G. Olthoff, van Newcastle; — gisteren nog *Triton*, E. Henrichsen, van Tvedestrand. — Vertrokken heden *Annegina*, A. J. Schuring, naar Livorno; *Christina Hendrika*, J. H. Mulder, naar Dublin; *City of Rotterdam* (st.) n. Londen; *Fox*, H. Kuis, n. Yarmouth; *Cimbria*, G. M. Skonager, naar Hull; *Thetis*, C. Inglesi, *Helena Maria*, J. Hillman, en *Edeline*, J. N. Jensen, alle drie naar Newcastle.

TEXEL 6 mei. Uit zee *Pegasus*, Cruys, van Curaçao; *Bone Fide*, Lone, van Triest; *Bordeaux*, Wortelboer, van Bordeaux, en *Alfred Edwin*, Oldfield, van Londen.

VLIE 4 mei. De wind W. Uit zee *Johanna Petronella*, H. J. Visser, van Hartlepool. — Vertrokken *Vijf Gezusters*, R. J. Kuiper, naar Newcastle; *Zeelust*, L. E. Knol, naar Droback; *Grev. Sparre*, L. M. Mörck, naar Fredrikstad, en *Elisabeth Maria*, J. R. Wever, op avontuur.

DELFZIJL 3 mei. Uit zee *Christine*, Köhler, van Odessa. — Vertrokken *Elsina Jantina*, Keun (v. Hartlepool) naar LUBECK.

VLISSINGEN 4 mei. Alhier gepasseerd (voor Antwerpen bestemd) *Helena*, Tyroll, van Buenos-Ayres, en *Maria Elisabeth*, Benohr, van Callao. — De *Garland*, kapit. Bowery, naar Montreal bestemd, is wegens tegenwind uit zee teruggekomen.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te MELBOURNE 31 januarij *Dorothea*, van der Kolk, van Londen. — Te ADELAIDE 7 februarij *Sphynx*, Wigman, van Launceston (van Diemen's Land). — Te BATHURST vóór 16 april *Afrikaan*, Klok, van de Kust. — Te MALTA 26 april *Maria Johanna*, van der Gaauw, van Gibraltar. — Te ST. UBES 21 april *Christina Maria*, Schmidt, van Rotterdam, en 25 dito *Elisabeth*, de Vries, van Lissabon. — Te LISSABON 27 april *Jonge Ary*, Kal, v. Vlaardingen. — Te OPORTO 27 april *Jacomina*, Huges, en *Gezina*, Koning, beiden van Newcastle en Vianna. — Bij OPORTO 27 april *Maria* (Nederl. kofschip) van Newcastle. — Te HAMBURG 3 mei *Margrietha*, Klasen, v. Triest. — Te HARBURG 3 mei *Everhardus*, Poelman, en op de ELVE dien dag *Jenny fer Pearce*, Kröger, beiden van Amsterdam. — Te BREMERHAVEN 2 mei *Freerk Jan*, Smit, van Triest, *Vrede*, Hazewinkel, van Newcastle, *Gesina*, Egberts, en *Stadt Emden*, Katt, beiden van Amsterdam, *Jonge Rudolf*, Koens, *Vriendschap*, Bolmeijer, en *Gesina*, Burman, alle drie van Groningen; 3 dito *Twee Gezusters*, Geltes, en *Jochemina*, Stuitje, beiden mede van Groningen. — Te MEMEL 29 april *Tweelingen*, Poorta, van Amsterdam; 30 dito *Gesina*, Mulder, van Rotterdam, en *Margaretha Gesina*, Edema, van Hamburg.

Vertrokken:

Van OPORTO 24 april *Annette*, Singer, naar Londen. — Van ANTWERPEN 5 mei *Fanny*, van der Meulen, naar Batavia. — Van HAMBURG 4 mei *Arendina Elisabeth*, Dallinga, naar Lynn, en *Onderneming*, Heida, naar Thisted. — Van TRAVEMUNDE 3 mei *Jantina*, Kwint, naar Rugenwalde. — Van SWINEMUNDE 2 mei *Annegina Elsina*, Kuiper, naar Korsoer, en *Argo*, Koster, naar Newcastle. — Van RANDERS 26 april *Catharina Charlotte*, Eisinga, naar Engeland.

UITGEKLAARD: Van GOTHENBURG 24 april *Magrietha*, de Jonge, naar Engeland.

GIBRALTAR 25 april. De wind sints den 19 dezer W. Aangekomen 20 dezer *St. Vitus*, Middel, van Odessa (zeilklaar naar Rotterdam), *Hendrika Jantina*, Hazewinkel, mede van Odessa (zeilklaar naar Falmouth), en *Vriendschap*, Mulder, van Galatz en Konstantinopel (zeilklaar naar Queenstown); 22 dezer *Lucina*, Parrow, van Marseille (zeilklaar naar Rotterdam); 23 dezer *Atalante*, Beckering, van Odessa (zeilklaar naar Amsterdam), en *Maria*, Cacace, van Messina (zeilklaar naar Rotterdam).

ELSENEUR gepasseerd 1 mei *Carolina Mathilda*, Holmström, van Stockholm naar Rotterdam; *Jonge Pieter*, Colle, van Koningsbergen naar Dordrecht, en *Elisabeth van Leyden*, Smits, met tarwe van Koningsbergen naar Rotterdam.

TONNINGEN 2 mei. De Nederl. tjalk *Frouke*, schipper Dahlman, van Amsterdam naar Hamburg, is zwaar lek alhier binnengeloopen; de lading is waarschijnlijk meer of min door zeewater beschadigd; morgen zal men met lossen beginnen.

Uittreksel uit de Lloydslijst van 4 mei:

Op de RIVIER aangekomen 3 mei *Anna en Arnoldina*, van Wijk, van Mytilene, en *Mercurius*, Regoort, van Triest. Van LONDEN uitgeklaard 3 mei *Schoonderloo*, Marmelsteyn, naar Sydney. Van GRAVESEND vertrokken 3 mei *West*, Jones, naar Batavia. Van DEAL 4 mei *Bulgersteyn*, Maas, naar Port Phillip, *Anna*, Kleynenberg, naar Melbourne, en *Baltimore*, Poestkoke, naar Hobart Town. Van HULL 2 mei *Jezelina*, de Jonge, naar Koningsbergen. Te SHIELDS aangekomen 2 mei *de Hoop*, Schut, van Terranova. Te POOLE 1 mei *het Zwolsche Diep*, Veldhuis, van Marseille. Te FALMOUTH 3 mei *Zeus*, Oversluizen, van Tarragona, om order. Te LIVERPOOL in lading 4 mei *Claudius Civilis*, Petersen, naar Sydney, *de Vlijt*, Heddes, en *Industrie*, Puister, beiden n. Rotterdam, *Fayaway*, England, naar Harlingen, *Catharina*, Flik, n. Dantzig, *Gesina*, Blouw, naar Koningsbergen, *Elisabeth*, van Duinen, naar Wadsoe, en *Thetis*, Cleyndert, naar Archangel.

LIVERPOOL 3 mei. De *Eendragt*, kapit. Stern, eergisteren van Amsterdam alhier aangekomen, is den 23 april bij Scilly met een Engelschen schooner in aanzeiling geweest, en heeft daardoor den kluiverboom verloren, den achtersteven gespleten en schade aan scheg enz. bekomen.

Bij WIGHT 2 dezer *Maria*, P. de Garteiz, van Amsterdam naar St. Andero.

Bij PORTLAND 2 dezer *Admiraal Zoutman*, P. D. Nap, van Londen naar Sydney; alles wel aan boord.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BORDEAUX, *Avenir*, Proux: 28 oksh. Wijn en 2 halve oksh. Azijn, *Roelofs, Cloos en Co.*; 168 oksh. Wijn, Order.

MESSINA, *Orion*, J. J. Buiten: 5 k. Manna en 12 k. Drop, *A. T. Sölling en Co.*; 1 v. Limoensap, *C. L. Roechling en Co.*; 100 b. Sumak, *S. A. le Vino en Co.*; 20 b. Amandelen, *M. Retemeijer en Co.*; 6 b. dito, *W. A. Fuchs en Co.*; 1880 cant. Zwavel, *D. H. en W. Pompe*; 7 k. Manna, *van Voorst en Andriessen*, te Amst.; 12 k. Amandelen, *J. H. Wurfbain*; 1 kistj. Diversen, *J. L. van Bronkhorst*; 1 k. Koopm., *van Enst en Dijk*, te Amst.; 100 b. Sumak, 20 v. Puimsteen, 3 k. Bergamotolie, 5 pijpen Azijn en 1 kistje Proeven, Order.

LIVERPOOL, *Pelican*, J. Croft: 47 b. Katoen, 11 vaatj. Koopmanschap, 10 v. Lijnzaadolie en 21 st. Mahonyhout, *C. Hemmann en Co.*; 54 b. Katoen, 7 v. Schelpen en 28 z. Dividivi, *C. L. Ringrose en Co.*; 120 b. Katoen en 1 b. Wol, *J. H. Claus en J. Raulino*; 3 vaatjes Koffij en 2 v. Gom, *A. T. Sölling en Co.*; 37 v. Palmolie, *W. A. Fuchs en Co.*; 5 coll. Gambier, *S. A. le Vino en Co.*; 4 v. Soda-Asch en 4 v. Bleekpoeder *H. Braakman en Co.*; 70 z. Dividivi, *Grohé en Sander*; 2 b. Schapenwol, *Pluygers en Hauck*; 135 z. Schors, *M. Retemeijer en Co.*; 74 b. Katoen, *W. Bunge en Co.*; 28 v. Tabak, *Hudig en Blokhuyzen*; 36 v. dito, *Mees en Moens*; 49 v. Harst, *C. L. Roechling en Co.*; 25 b. Katoen, *J. P. de Cock*; 193 b. dito, *J. B. Crol en Co.*; 1 kistje Koopmans., *C. B. Frijhoff en Co.*; 20 vaatjes Chemicalien, 38 v. Palmolie, 200 st. Limahout, 18 cer. Schors, 824 stav. Koper en 253 tonnen Klipzout, Order.

Schiedam.

EUPATORIA, *Vesta*, Smith: 3250 tschw. Rogge, *P. Loopuyt en Co.*

EUPATORIA, *Asphalon*, Sharp: 3750 tschw. Rogge, *J. H. v. Gent.*

DANTZIG, het Nederl. kofschip *Neeltje*, kapit. *D. van der Zee.*

Antwerpen:

MOBILE, *Golden Eagle*: 1060 b. Katoen, Gebr. *Nottebohm*; 602 dito dito, *Coomans en Born*; 258 dito dito, *Bunge en Co.*, 1344 dito dito, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Nederlandsch Barkschip *Batavia*, kapitein *J. A. Bartholomeus*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

STETTIN, het Nederlandsch Kofschip *Catharina Maria*, kapitein *J. W. Visser*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

TRIEST, het Nederl. Schoenerschip *Termonde*, kapitein *R. R. Legger*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Beursberigten.

MADRID den 3 Mei.

Spanje 1 pcts. 17 3/16; dito 3 pct. 33⅛.

PARIJS den 6 Mei.

Frankrijk 3 pct. 65. 20; dito 4½ pct. 91. 50; Spanje 1 pct. 17¼; dito 3 pct. 33¼; Rusland 4½ pct. 78¾.

LONDEN den 6 Mei.

De 3 pcts. Geconsolideerden 87⅜; Rusland 5 per cents 93; dito 4½ pcts. 80; Spanje 1 pct. 17⅝; dito Buitenl. 3 pcts. 36½; dito Cert. 3¾; Mexico nieuwe 3 pcts. 23⅜; Peru 4½ pcts. 59½; Grenada 17; dito uitgestelde 6⅛; Holland 2½ pcts. 57¼, en dito 4 pcts. 86¼.

ANTWERPEN den 5 Mei.

België 2½ pcts. 48¼. Spanje 1 pcts. 16¾ g.; dito Binnenl. 3 pcts. 32¾ g. Metallieken 5 pcts. 62⅛. Rusland 4½ pcts. 78¼. — In Spaansche fondsen en Metallieken ging heden veel om. De koersen, welke aanvankelijk hooger waren, zijn gedaald toen de Londensche notering bekend werd.

AMSTERDAM den 6 Mei.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld....	2½	pCt.	55 11/16	56	55 11/16
» dito dito	3	»	66⅜		
» dito dito	4	»	88⅛	88⅞	88 13/16
» Amortis.-Syndicaat....	3½	»			
» Aand. Hand.-Maatsch..	4½	»			
» O. I. Leening.........	4	»	83⅜		
» Aand. Holl.-Spoorweg.	4½	»	95⅛		
» Leening Spoorweg.....	....				
FRANKRIJK, Certificaten.........	3	»			
RUSLAND, Obl. *Hope & Co.*,.......	5	»	95¼	96	95¼
» dito dito 1828/29	5	»	95¼	95¾	95½
» Cert. dito 1831/33	5	»			
» dito dito 1840...	4	»	72		
» dito bij *Stieglitz*......	4	»	71		
» dito dito Nieuwe	4	»			
» dito Admin. te Londen	5	»			
» dito dito dito	4½	»	78¼	78⅜	78½
POLEN, Aand. 1829, *fl.* 300.....	....	*f*			
» dito 1835, - 500.....	....	-			
» Obligatien...............	4	pCt.			
SPANJE, Obligatien...............	1	»	17 3/16	17¼	
» dito	3	»	36	36¼	
» Binnenlandsche.........	3	»	32 9/16	32⅝	32 9/16
» Amortisable Schuld.....	....				
» Bewijzen van Coupons...	....		3 11/16		
OOSTENRIJK, Obl. bij *Goll & Co.*	5	»			
» dito dito	4	»			
» dito Metall.........	5	»	59½	59¼	59⅜
» dito dito Nieuwe	5	»	75⅝	75¾	75 11/16
» dito dito lett. B.	5	»	75⅝	75¾	75 11/16
» dito dito	2½	»	30⅜	30½	
BELGIE, Certificaten............	2½	»			
» dito *Rothschild.*	2½	»	45 9/16		
PORTUGAL, Oblig.................	3	»	32⅜	32½	32 7/16
» dito Uitgestelde....	....		12⅜	12 13/16	
» 1853.................	3	»			

Rusland, Cert. van Assign., 6 pc., 55⅜. Griekenland, 5 pc., 4½. Brazilien 1824, £ 100, 5 pc., 92½; idem 1843, £ 100 5 pc., 91⅛. Equador 2 13/16. Venezuela, thans 3⅜ pc., 24. Mexico, 3 pc., 21⅞ a 21 13/16, gebl. 21⅞. Amerik. Bank-Actien Orig. 3.

Beleening 3 pc. Prolongatie 2½ pc.

Binnenlandsche fondsen sloten, na eenige prijsverbetering, nagenoeg als gisteren. Van Buitenlandsche waren Russische 5 pcts. meer aangeboden en de overige prijshoudend.

Laatste prijzen ten 5 ure: Ned. Werk. Schuld, 2½ pc., 55 11/16 a ¾; Spanje 1 pc., 17 3/16; dito Binnenlandsche, 3 pc., 32 9/16; Oostenrijk Metalliek, 5 pc., 59½.

ROTTERDAM den 6 Mei.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 55⅜; idem, 4 pc., 84; Aand. Stoomboot-Maatsch. 50½ l. k., 50⅞ h. k., 50¾ gebl. k. Spanje, Buitenl., 1 pc., 17 3/16; Binnenl. a *f* 6000, 3 pc., 32½; Coupons Schuldbewijzen 3 11/16. Portugal, te Lond., 3 pc., 32⅜ l. k., 32½ h. k. Oostenrijk, Metalliek, 5 pc., 59⅝; idem, 2½ pc., 30½.

De markt was heden in eene willige stemming, vooral 4 pcts. Hollandsche en Oostenrijksche fondsen waren gevraagd. In Aand. Stoomboot-Maatschappij zijn tot de genoteerde prijzen verschillende postjes omgezet.

Prijzen der Buitenl. Coupons

en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 4 Mei.

Metalliek...............	*f* 21.30	Spaansche Piast.	*f* — —
Napelsche...............	- — —	Hamb. Russen..........	- 32½ —
Div. Eng. in £.........	- 11.52½	Russ. in Zilv. R........	- 32½ —
Eng. Russen.............	- 11.52½	Poolsche in fl...........	- 26⅛ —
Fransche................	- 55½ —	Coup. Port. 1 Jan. 1848 per £ 2........	- — —
Belgische...............	- 55⅝ —	» Binn. n.° 15.....	- — —
Pruissische.............	- 35⅛ —	Papier Mand..........	- — —
Ween. Bank-Actien...	- — —		

Marktberigten.

ROTTERDAM den 6 Mei.

GRANEN. Rogge: 143 ℔ Archangel *f* 335; 141 ℔ dito *f* 326 *f* 328. Gerst: 141 ℔ Deensche *f* 240. Lijnzaad: 111, 112 ℔ Morshansky *f* 370.

SCHIEDAM den 6 Mei.

GRANEN. Rogge: verkocht 147 ℔ Windau *f* 343 6/w., *f* 345 3/m. Gerst 129 ℔ Windau *f* 232 3/m.

MOUTWIJN,........	per Ned. Vat zonder Fust	*f* 18. 75	zonder de belasting.
JENEVER..........	» » » » »	- 23. 25	
AMST. PROEF.....	» » » » »	- 24. 50	

GRONINGEN den 5 Mei.

GRANEN enz. De handel aan onze markt was heden van zeer weinig belang. Tarwe vond weinig kooplust en tot vorige prijzen slechts enkele partijtjes verkocht: 123 a 127 ℔ N. Ommel. Roode *f* 12. 40, *f* 12. 60 a *f* 13, *f* 13. 20; 120, 123 a 127 ℔ N. Old. dito *f* 11. 40, *f* 11. 60, *f* 12, *f* 12. 20 a *f* 12. 60, *f* 12. 90; 123 ℔ N. Ommel. Witte *f* 12. 40, *f* 12. 60 nominaal, Rogge tot eene verlaging van 20 a 25 c. slepende afgegaan: 116, 120 a 123 ℔ Inlands. *f* 10. 05, *f* 10. 45 a *f* 10. 85. Boekweit tot 10 c. lager ook moeijelijk te verkoopen: 116 a 120 ℔ Grijze Zand *f* 8. 20 a *f* 8. 60; 116 ℔ Veen *f* 7. 80. Gerst slap en alleen bij kleinigheden is tot 15 c. verlaging gedaan: 99 a 103 ℔ Winter *f* 6. 25 a *f* 6. 65; 99 ℔ Zomer *f* 5. 60; 107 ℔ Knobbe *f* 6. 35. Haver goed prijshoudend en is voor de Dikke en Witte Voer ook nog boven de notering besteed: 75, 78. 82 a 85 ℔ Dikke Brouw *f* 4. 75, *f* 4. 90, *f* 5. 05 a *f* 5. 25; 65. 68 a 72 ℔ Witte Voer *f* 4. 10, *f* 4. 30 a *f* 4. 50; 68, 72 a 75 ℔ Zwarte Voer *f* 4. 20, *f* 4. 40 a *f* 4. 60. Boonen niet driftiger en alleen bij kleinigheden naar deugd van *f* 6. 75 tot *f* 8. 15 gedaan. Gort lusteloos; men veilde de Grove *f* 10. 50 a *f* 11; Puik *f* 11. 50 a *f* 12, en Parel per 100 Ned. ℔ *f* 14. 25 a *f* 16. In Zaden is bij verminderde aanbieding niets omgegaan. Raapolie iets vaster; tot *f* 37¼ a *f* 37½ zijn maar enkele partijen afgegeven. Lijnolie was niet onder *f* 37 te koop.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 6 Mei.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. Ord. a goed ordinair Maatschappij Java onveranderd, doch met weinig kooplust. In de laatste dagen der week bespeurde men evenwel iets meerdere attentie voor het artikel. Van Padang Koffij zijn uit de eerste hand afgedaan 3600 b., aangevoerd per *Duiveland* voor particuliere rekening tot 28½ c.

THEE prijshoudend, doch met geringen handel.

SUIKER. Ruwe. De omzet gedurende de laatste 8 dagen bepaalde zich tot 300 kann. Java, zeilende per *Sirius*, tot *f* ½ beneden de avarij-prijzen der veiling van Maart jl. Overigens verkeert de markt in eene vrij gunstige stemming. Op primo dezer bestond de voorraad bij de N. H. M. in alle havens uit 66051 krj. en kan. Java (waarvan 18 Mei zullen geveild worden 57218 kranj. en kann.), bij particulieren alhier, 760 kranj. en kann. Java en 150 k. Brazil.

Geraffineerd. Crushed ferm, doordien de Raffinadeurs echter hunne partijen reeds vroeger op verderen termijn van levering verkocht hebben, hebben geene verkoopen van belang plaats gehad.

RIJST met beperkte omzettingen voor de consumtie.

SPECERIJEN stil, prijzen nominaal.

VRUCHTEN. In afwachting der veiling op 10 dezer van de geannonceerde 35 fusten Krenten, gewas 1851, met onbeduidenden handel.

TABAK. De verkoopen uit de eerste hand dezer week bedragen 117 v. Maryland. In de overige soorten werd niets gedaan.

KATOEN steeds zonder handel; van Mobile zijn per *Republic* 2960 b. aangebragt.

METALEN. Banca Tin op *f* 74½ gehouden. Koper onveranderd.

HUIDEN. Per *Virginia* zijn 4500 stuks Oostindische Runderhuiden van Batavia aangebragt.

MEEKRAP is deze week iets meer omgezet tot prijzen der vorige week.

INDIGO. In de veilingen der NHM., welke deze week hebben plaats gehad, is alles verkocht in de volgende verhouding:

	Rotterd.	*Amsterd.*	
Ordinair en hard.........	100 a 110 c.	70 a 110 c.	lager dan Sept. 1853.
Ordinair en middel.......	80 - 90 »	60 - 90 »	
Goed en mooi middel.....	60 - 70 »	60 - 80 »	
Fijn middel en fijn........	40 - 60 »	30 - 60 »	

Java COCHENILLE is mede alles verkocht, als:

	Rotterd.	*Amsterd.*	
Superieur.................	— a — c.	70 a 80 c.	lager dan Sept. 1853.
N.° 1	65 - 75 »	65 - 75 »	
» 2	75 - 85 »	60 - 75 »	
» 4	— - — »	60 - 70 »	
» 8	75 - 85 »	35 - 60 »	
» 9	80 - 85 »	60 - 85 »	

De afloop der Indigo-veiling te Amsterdam was circa gelijk met hier, alleen zijn de zachte fijne soorten, zoo mede een gedeelte van de ordinaire kwaliteiten iets hooger. De Cochenille is geheel gelijk, alleen de Zaccatille is hooger betaald.

POTASCH geheel zonder verandering in den prijs.

VERWHOUT. Domingo Campêchehout *f* 4½ entr., de 150 ton zeilende is nog altijd onverkocht.

LOOD is een klein partijtje afgedaan tot marktwaarde.

HARST zijn circa 600 v. zeilende afgedaan en prijs geheim.

ZWAVEL zonder handel, in de prijs is geen verandering.

WERKHOUT zijn 21 blokk. Mahonyhout van Liverpool aangevoerd, die uit de hand te koop zijn.

VETWAREN met vaste prijzen en met veel handel. Raap-, Lijn- en Patentolie hooger gehouden.

HENNEP stil en zonder verandering in prijs. Van tijd tot tijd gaat voor de cons. af.

AMSTERDAM den 6 Mei.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ zonder veel zaken; er bestond iets meer vraag tot 28½ c. voor goed ord. Java, doch onder 29 c. was niet veel te vinden.

THEE zonder eenige verandering stil, doch prijshoudend.

SUIKER. Ruwe bleef in onveranderde positie; verkocht werden circa 500 v. Surin. en Nickerie, grootendeels in veiling, tot *f* 21 a *f* 25½, en 5000 a 6000 kranj. en kan. Java zeilende tot *f* ½ a *f* 1 onder de Maartprijzen. Geraffin. De omzettingen bepaalden zich tot eenige partijen Melis Crushed tot de thans genoteerde prijzen; de voorraad is zeer gering en de Raffinadeurs zijn niet genegen affaires onder de genoteerde prijzen te doen. Kandij stil zonder voorraad. Stroop flaauw.

RIJST onveranderd; gepelde vindt tot billijke prijzen bij kleinigheden voor de consumtie eenigen aftrek.

VRUCHTEN met weinig kooplust.

SPECERIJEN steeds in dezelfde stemming; tot 170 a 172 c. bestaat voortdurend eenige vraag voor Noot n.° 1.

TABAK. Gedurende deze week zijn alhier uit de eerste hand afgedaan 50 v. Maryland per *Isabella Jones* en 50 v. dito per *Richard Anderson*, terwijl per het schip *Jane Henderson* van Baltimore arriveerden 285 v. Maryland en 115 v. Virginie Tabak en van Maracaïbo 150 cer. Giron per het schip *Hendrika*. De voorraad bedraagt 1660 v. Maryland, 115 v. Virginie, 1689 pakk. Java, 38 cer. Havana, 97 cer. Domingo, 64 pakk. Embalema, 1215 cer. Giron en 215 k. Seedleaf.

INDIGO. De naar omstandigheden gunstig afgeloopen Java Indigo-Veilingen hebben, hoezeer ook op een veel lager cijfer, een beteren toon aan de markt gegeven, blijvende er na de veilingen nog bepaalde vraag en werden van particuliere partijen nog enkele kavelingen verhandeld.

COCHENILLE. De in veiling zijnde hoeveelheid is geheel voor export gekocht; daardoor is de handel klein.

VERWHOUTEN niets in gepasseerd. Van Maracaïbo zijn 127 ton Geelhout aangekomen, die spoedig aan de markt zullen zijn.

HARST niets in gepasseerd.

TERPENTIJNOLIE flaauw en lager te koop.

SALPETER met maar weinig handel uit gebrek aan voorraad.

ZWAVEL. 40 ton 2de Licata aangevoerd, zijn tot iets lageren prijs te koop.

MEEKRAP. Wat meer handel en prijzen zeer vast.

POTASCH blijft in dezelfde stemming.

HENNEP. Bij gerijf besteedde men voor Petersb. Halfrein *f* 94, Riga Poolsche Heede *f* 75, O. I. Jutten *f* 60. Van Triest zijn 117 bondjes aangebragt; dezelve zijn nog niet gelost en zullen waarschijnlijk binnen kort in veiling worden gebragt.

JENEVER. Prijzen iets williger; Amst. proef *f* 23¼ a *f* 23¾; Amerik. dito *f* 23¾ a *f* 24.

LONDEN den 4 Mei.

KOFFIJ. Native Ceylon flaauw, doch door den geringen voorraad worden geene lagere prijzen aangenomen. Plantation kalm en weinig aangeboden. Heden is niets in veiling aangeboden. — SUIKER. B. P. soorten blijven goed gevraagd en ferm. Heden zijn slechts 150 v. afgedaan. Mauritius met goeden omgang in de 2de hand; Vreemde soorten weinig gezocht. In veiling zijn opgehouden: 2330 k. bruine Fernambuck van 31/ tot 32/ en 8216 z. Manilla van 33/ tot 34/. Geraffineerde bij matigen omgang op vorige prijzen gehouden. — THEE ferm. — KATOEN kalm; 300 b. Suratte zijn a 3¼ d., zijnde volle prijzen, in veiling opgehouden. — Rijst flaauw. — LIJNOLIE kalm op 40/. — TALK. Bij goeden omgang ferm op 62/3 contant in loco.

LIVERPOOL den 4 Mei.

KATOEN. De markt is zeer kalm en het artikel sterk aangeboden. Heden werden 6000 b. verhandeld, waarvan 1500 b. voor specul. en uitvoer. Aanvoer van heden 12,906 b. en van deze week 161,315 b.

ANTWERPEN den 5 Mei.

SUIKER. Van Ruwe hebben 226 v. Cuba per *Catharina*, 238 kan. Java per *Julie* en 66 k. Havanna per *Leopold* koopers gevonden. Geraffineerde stil. — RIJST. Heden werden ca. 600 zakk. Arracan uncleaned per *Agnes*, 250 zakk. Patna en 200 z. Java omgezet. — HUIDEN. In de afgeloopen week zijn afgedaan: 10,500 droogе B. A. en M. V. en 800 gezoutene B. A. en Rio Grande. — Van KATOEN werden 109 b. Texas per *H. Gross* verhandeld. — Voor GRANEN bleef vrij levendige vraag bestaan, voornamelijk voor Rogge, en de markt is zeer ferm; voor eene lading Oostzee Tarwe werd fl. 16⅞ a 17 betaald; Cubanca dito bedong fl. 16; een partijtje Spaansche Tarwe is tot geheimen prijs afgedaan. Amerik. Rogge bedong fl. 12¾ a 12¼ en Odessa dito fl. 12 per 70 kil. Men sprak ook nog van den verkoop van eene lading zeilende Bourgas Rogge a fl. 12 per 70 kil.

HAVRE den 3 Mei.

KATOEN zeer kalm; tot 3 ure zijn heden slechts 400 b. omgezet. In de maand April werden 44,882 b. aangevoerd. — Van KOFFIJ werden 160 z. Haïti a fr. 58 per 50 k.° entr. en 221 z. ongewasschene Rio a fr. 57. 50 omgezet. — Van WALVISCHBAARDEN zijn 6000 kil. disp. Polar van fr. 2. 50 tot 2. 65 per ½ kil. verkocht. — GRANEN en MEEL kalm en onveranderd.

BORDEAUX den 3 Mei.

VOORLOOP. Armagnac fr. 115, Marmande fr. 115, Tafia fr. 110 a 115. De 3/6 blijft a fr. 175. 50 disp. te noteren.

Advertentiën.

Voor de bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van ons jongste Kind, betuigen wij onzen hartelijken dank.

Rotterdam
6 Mei 1854.

J. W. FONTEYN.
S. W. FONTEYN,
VAN EETEN.

Het Kind, in wiens geboorte wij ons 30 April verheugden, werd ons heden door den dood ontnomen.

Rotterdam
5 Mei 1854.

J. J. ZEEWOLDT.
M. A. ZEEWOLDT,
MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT.

*** WORDT GEVRAAGD *TE HUUR*,
ten spoedigste, een

Goed Droog LOKAAL,

tot het houden van MAGAZIJN, liefst met een ***bewoonbaar Vertrek*** er bij. Adres *franco*, onder letter X, bij *H. T. HENDRIKSEN*, Boekhandel, Hoogstraat, schuins over de Markt.

Dr. KOCH, *Hertog. Nassausch Medicinaalraad,* heeft ***Goldberger's* Anti-Rheumatische KETTINGEN** veelvuldig aangewend en de overtuiging verkregen, dat zij volkomen aan hunne bestemming voldoen, daar allen, die dezelve tegen Rheumatische Pijnen gebruikten, van hun lijden bevrijd geworden zijn.

De Heer F. VOERMAN, *Onderwijzer te Rustenburg bij Alkmaar,* leed vier jaren aan Rheumatische Aandoeningen in het Hoofd, die nadeelig op zijn gezigt werkten. De ijverigste pogingen der kundigste Geneesheeren konden hem daarvan niet bevrijden. Een ***Goldbergersche* KETTING** heeft hem geheel daarvan genezen.

De Heer HARTMAN, *in Groningen,* deelde ons mede, dat zijne Echtgenoote een half jaar lang zeer veel aan Hoofdpijnen geleden had, en door het dragen van eenen ***Goldbergerschen* KETTING** zeer spoedig voor goed daarvan bevrijd werd.

BERIGT VAN DEN **Heer G. W. TIKKEL,** *in Arnhem.* Een Onderofficier bij de Sapeurs, hier in garnizoen, heeft sedert langen tijd erg aan Rheumatismus gesouffreerd, en was niet in staat, zonder de hulp van twee der manschappen, zijne kreb te verlaten. Een ***Goldbergersche* KETTING** heeft hem in den tijd van 14 dagen radicaal genezen.

De Heer R. HOFFMANN, *te Heenvliet bij Rotterdam,* heeft aan de Heeren KLINGER & Co., in Rotterdam, verzocht, publiciteit aan zijne, hier volgende, verklaring te geven:

„ Ik heb zes jaren lang hevig aan Rheumatismus geleden en heb alles beproefd, wat de Geneesheeren mij voorschreven, zonder baat daarbij te vinden. Zij kenden nog het regte middel niet, ten minste hebben zij mij den ***Goldbergerschen* KETTING** niet voorgeschreven, die mij in den beginne reeds verzachting van pijnen aanbragt, en in 10 weken tijds geheel genezen heeft.

GOLDBERGER'S KETTINGEN

genezen Hoofdpijn, Aangezigts-, Tand- en Oorpijn, Heuppijn, Krampkoliek, Maagkramp, Borstkramp, Hartkloppen, Zenuwzwakte, Beving, Pijn in de Lenden, Stijfte in de Leden, Gewrichtspijn, Pootje, Handjicht, Vliegende Jicht, Zwakte der Oogen, Hardhoorigheid en alle andere Rheumatische en Zenuwziekten.

***Goldberger's* KETTINGEN** worden voor *f* 1. 80 — *f* 2. 70 — *f* 3. 60 — *f* 5. 40
in onderstaande **Depôts** verkocht:

Amsterdam, Verkoophuis.	Gouda, *A. Goedraad.*	Leyden, *A. Dirks*, Verkoophuis.
Bodegraven, *Schlatman.*	Gorinchem, *H. Boderij.*	Oudshoorn, *G. v. d. Boom.*
Delft, *J. T. Wagner.*	's Hage, *Sack en Co.*	Rotterdam, *J. A. Klinger en Co.*
Dordrecht, *J. Veth* Jr.	Hellevoetsluis, *van Steeden.*	Schiedam, Mej. *A. B. Roepius.*

*** Het BESTUUR der KIESVEREENIGING ***EENDRAGT MAAKT MAGT*** noodigt HH. Leden uit tot het houden eener **VERGADERING**, op Dingsdag den 9 Mei 1854, in het Lokaal ***Concordia***, op de KRUISKADE, des Avonds ten 8 ure, tot het **KIEZEN** van eenen **KANDIDAAT** voor het **Lidmaatschap der Tweede Kamer.**

Het Bestuur voornoemd,
L. KLERK DE REUS, *President.*
J. HOGERSDIJK, *Secretaris.*

GENERAL SCREW STEAM SHIPPING COMPANY
(***Incorporated by Royal Charter***).

WEKELIJKSCHE DIENST TUSSCHEN
ROTTERDAM EN LONDEN
voor GOEDEREN en VEE.
Het Engelsche **Schroef-Stoomschip**
EARL OF AUCKLAND,
Kapitein ***William Wintle***,
vertrekt van **ROTTERDAM iederen Woensdag.** Adres bij de Agenten GEORGE LEVINGSTON en J. A. HOUWENS, te *Rotterdam*, en W. H. CAREY, 21 Marklane, *Londen.*

Aan IEMAND, die zich als **LEERLING** in het Vak van ***BOEKBINDEN*** geplaatst wenscht, wordt, op billijke Voorwaarden, daartoe de gelegenheid aangeboden. Ter nadere inlichting vervoege men zich bij den Papierhandelaar W. C. DE VLETTER, Hoenderbrug alhier.

*** Op den vierden Mei 1800 vier en vijftig, ten verzoeke van **LENA DE NEEF,** Echtgenoot van CORNELIS VAN DER REYDEN *Corneliszoon*, van beroep *Zeeloods*, laatst gewoond hebbende te Brielle, zijnde zij thans woonachtig te Rotterdam, en voor wie de Heer *JOHAN WILHELM HEIN*, Procureur, wonende te Brielle, in deze zal occuperen, heb ik *JAN DE JONGH*, Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Brielle, wonende aldaar, behoorlijk gepatenteerd en ingeschreven, krachtens het verlof door de gemelde Regtbank bij vonnis van den een en twintigsten April ll. daartoe verleend,

voor de derde maal Gedagvaard

CORNELIS VAN DER REYDEN *Corneliszoon*, laatstelijk van beroep *Zeeloods*, gewoond hebbende te Brielle, doch thans afwezig, om op Vrijdag den elfden Augustus 1800 vier en vijftig te verschijnen voor de Arrondissements-Regtbank te Brielle, zitting houdende in het Gemeentehuis aldaar,

ten einde:

Aangezien de Gedaagde in de maand November van het jaar 1800 een en veertig als Loods naar Zee is vertrokken, zonder volmagt tot het waarnemen van zijne zaken gegeven, of orde op het beheer derzelve gesteld te hebben;

Aangezien hij destijds vermoedelijk is verdronken en er althans na zijn vertrek, dus sedert een tijdsverloop van meer dan vijf jaren, geen bewijs van zijn aanwezen of overlijden is ingekomen;

Aangezien de Eischeres belang heeft bij de verklaring dat er regtsvermoeden van het overlijden van haren Echtgenoot bestaat;

Mitsdien aan de gemelde Regtbank in Persoon, of door iemand voor hem te doen opkomen, van zijn aanwezen te doen blijken.

Zullende in geval er van zijn aanwezen niet mogt blijken, door de Requirante worden geconcludeerd, dat haar daarvan Acte zal worden verleend, en voorts dat bij vonnis zal worden verklaard dat er regtsvermoeden van overlijden bestaat van den Gedaagde sedert den laatsten dag der maand November 1800 een en veertig.

Mijn Exploit heb ik gedaan bij aanplakking van een Afschrift aan de voorname Deur der Vergaderplaats van de Regtbank in het Gemeentehuis te Brielle, en voorts aan dat Gemeentehuis.

De kosten zijn vier Gulden negen en zestig Cents.

(*get.*) JAN DE JONGH.

Geregistreerd te Brielle den vierden Mei 1800 vier en vijftig, deel zestien, folio honderd acht, verso vak een, een blad, geen renvooi. Ontvangen voor regt tachtig Cents, makende met de 38 opcenten ééne Gulden tien en een halve Cent.

De Ontvanger,
(*get.*) SANDT VAN NOOTEN.

Voor eensluidend Afschrift,
J. W. HEIN, *Procureur.*

ONHERROEPELIJK LAATSTE AANKONDIGING.

Het was ons bepaald voornemen, met het einde der vorige week ons Magazijn te sluiten; bij den aanhoudend aanzienlijken verkoop echter, en om aan het verlangen van vele Dames te voldoen, die door het slechte weder der laatste dagen verhinderd zijn ons Magazijn te bezoeken, hebben wij besloten nog tot ZATURDAG AVOND den 14 dezer, doch in geen geval langer, hier te blijven, en hebben wij tot dat einde uit ons Hoofd-Depôt te Amsterdam nog 12 Kisten, louter puik Goederen, doen komen, waartoe wij onze geëerde Begunstigers ter bezigtiging uitnoodigen. Wat de goedkoopheid betreft, verwijzen wij naar de hieronder aangekondigde prijzen, waaruit elk zal zien, dat zulke goedkoopte nimmer weder voorkomen kan. Wij vreezen thans ook niet meer, dat onze Begunstigers zeggen: „ de Prijzen zijn wel goedkoop, maar het is ook slechte waar." Neen, zóó iets vreezen wij niet, want dagelijks zeggen ons de Personen, die van ons gekocht hebben, dat zij de bij ons voor 18 maanden gekochte Goederen gewasschen hebben en daarover tevreden zijn.

OM TOT OP HET LAATSTE STUK OP TE RUIMEN, verkoopen wij van af heden: Fijne Damasten **TAFELSTELLEN** (bestaande uit 1 **Tafellaken** van 4½ El en 12 daarbij behoorende **Servetten**) in de fraaiste Dessins met Bloemen, Huisjes, Landschappen, Jagtpartijen enz., voor ***f* 6, *f* 8, *f* 12** en ***f* 16,** de heel Fijne en extra Fijne voor ***f* 20** tot ***f* 24.** (Bij inkoopen van ten minste 2 Stellen van de 3de en 4de soort, geven wij als Rabat nog ½ dozijn Fijne ZAKDOEKEN; bij de Fijnere soorten ½ dozijn THEEDOEKEN, ½ dozijn HANDDOEKEN en ½ dozijn ZAKDOEKEN.)

L I N N E N S.

1 Stuk **LINNEN**, voor gewone Hemden, om bij het arbeiden te dragen, het Stuk ruim 7 Hemden groot, a ***f* 6. 50.** Fijnere en Fijnste soorten ***f* 7. 50** en ***f* 8. 50.** (Bij inkoopen van minstens 2 Stukken, voor elk Stuk ***f* 0. 25** en van de Fijnere en Fijnste Soorten ***f* 0. 50 korting.**)

1 „ Fijn **VLASLINNEN**, van 48 tot 50 Ellen, voor Sloopen, Dameshemden en Kindergoed geschikt, voor ***f* 12** tot ***f* 15**, de extra Fijne Soorten ***f* 17** en ***f* 19.** (Bij inkoopen van minstens 2 Stukken, van de 1ste tot de 4de Soort, per Stuk ***f* 0. 50,** bij extra Fijne Soorten ***f* 1** als **korting.**)

1 „ *Russisch* **HENNEPLINNEN** (onopgemaakt), het duurzaamste Weefsel, 45, 50 tot 52 Ellen, per Stuk ***f* 11, *f* 13, *f* 16, *f* 20, *f* 24, *f* 28** tot ***f* 32.** (Bij inkoopen van minstens 2 Stukken, van de 2de tot de 4de Soort, per Stuk ***f* 0. 50,** bij de hoogere ***f* 1** als **korting.**)

1 „ **KONINGS-KROONLINNEN**, voor ruim 12 Engelsche Heerenhemden enz., ***f* 24, *f* 30, *f* 40, *f* 50** tot ***f* 70.** (Bij inkoopen van minstens 2 Stukken van de 1ste en 2de Soort ***f* 1**, bij de hoogere ***f* 2** als **korting.**)

Z A K D O E K E N.

Fijne Linnen **ZAKDOEKEN**, met Breede Randen, ½ dozijn ***f* 1. 25, *f* 1. 50** tot ***f* 2,** dergelijke in extra Fijne Soorten ***f* 3** tot ***f* 4.** (Bij minstens 4 dozijn, 5 per cent korting.) — Fijne en extra Fijne Half Linnen **ZAKDOEKEN**, per stuk **6, 8, 10** en **12** *Cents* (worden niet minder dan bij 6 stuks verkocht).

Voorts recommanderen wij als zeer goedkoop: Eene partij **HANDSCHOENEN**, a **8** *Cents* het paar. — ***Piqué* ONDERROKKEN**, met Bloemen en keurige Randen, a ***f* 1. 50.** — 1800 Ellen Fijn **LINNEN**, waarin de 4de draad Katoen is, geschikt voor Sloopen, Hemden en Bedlakens, duurzaam en van effen draad, bij partijen van minstens 20 Ellen, a **20** en **25** *Cents* de El. — 1800 Ellen zuiver **LINNEN**, voor Werklieden tot Hemden en Bedlakens geschikt, bij minstens 20 Ellen, a **25** en **30** *Cents* de El. — **65** DOZIJN FIJNE ***HANDDOEKEN,*** a **30** *Cents* het stuk, met mooije Patronen (minstens bij 6 stuks), voorts eene Partij **SERVETTEN** en enkele **TAFELLAKENS, ONTBIJTSERVETTEN** enz., met de mooiste Patronen, allen heel goedkoop.

Onder geene omstandigheid langer dan tot den 14 dezer.

PASSARGE, HIRSCHFELD & COMP., VARKENSTEEG.

*** Bij W. C. DE VLETTER, Papierhandelaar, in *het Verguldе Spinnewiel*, op den hoek van den Houttuin, te Rotterdam, zijn de gerenommeerde **TANDMIDDELEN**, bereid door de *Gebroeders DENTZ, Tandmeesters van HH. MM. den Koning en de Koningin en van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins* Frederik *der Nederlanden, enz. enz.*, te bekomen, als: 1°, ***Parelwassching*** en ***Tand-Opiat,*** dienende om het Gebit te versterken, de Tanden en Kiezen te zuiveren en tot in den hoogsten ouderdom te conserveren, a *f* 2. 50; 2°, Veritabele ***Mondspoeling*** voor Scheurbuik, Blaauwschuit, Rhumatieke Pijnen in den Mond, en bijzonder tot het aangroeijen en versterken van het Tandvleesch, a *f* 3; 3°, ***Tand-Poeder,*** tot zuivering en witmaken der Tanden, a 50 *centen;* 4°, ***Poudre Dentifrique et Anti-Scorbutique,*** a *f* 2; 5°, ***Tand-Elixer,*** om de Tanden ivoor wit te maken, zonder het Glazuur te benadeelen, a *f* 1. 10; 6°, ***Eau-de-Blanchard,*** om Kies- en Tandpijn, uit zinkens voortkomende, te verdrijven, a *f* 1, 25, en 7°, ***Liqueur Philodontique,*** tot soigneren en witmaken der Tanden, a *f* 3. 50;

alle met Cachetten en Circulairen.

NB. Voornoemde **Tandmiddelen** zijn, tot dezelfde prijzen, te bekomen: te *Delft* bij B. Bruins, Boekverkooper; *Dordrecht* J. Veth, in Galanterien; *'s Hage* P. W. Sack, in Galanterien, Schoolstraat; *Leyden* W. Hoogenstraten, Confiturier, Botermarkt; *Alkmaar* Erven Sterk, Courantiers; *Arnhem* Tikkel, in Galanter.; *Middelburg* Gebr. Abrahams Courantiers; *Nijmegen* J. Strunck, in Galanter.; *Utrecht* Dekking, in Galanter., Oud Kerkhof, en te *Zutphen* bij W. C. Mellink, Boekverkooper.

Te *Rotterdam*, bij
ARRENBERG & VAN REYN.